

สารบัญ

	หน้า
คำชี้แจง	1
บทคัดย่อ (ภาษาไทย)	2
บทคัดย่อ (ภาษาอังกฤษ)	3
รายงานย่อเหตุการณ์และแนวโน้มประเทศไทยสำหรับผู้บริหาร	4
สารบัญ	10
ส่วนที่ 1 รายงานการวิเคราะห์	
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี : สู่อัจฉริยะและยั่งยืน?	13
บทนำ	15
พัฒนาการของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของโลก	13
การปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์ของประเทศตะวันตก	15
เพราะการค้นครั้งใหญ่ที่วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีอาจเสียเวลาได้	17
สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยรวม	19
ข้อสังเกตจากการประชุมวิทยาศาสตร์โลก	19
สรุปสถานการณ์วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีปัจจุบัน	19
แนวโน้มบางประการทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	24
สถานการณ์และแนวโน้มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในประเทศไทย	29
องค์ความรู้ดั้งเดิมของวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีไทย	29
องค์ความรู้ใหม่ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทย	32
การพัฒนาระบบวิจัยและพัฒนาในประเทศไทย	35
ความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีโลกในระยะ 50 ปีที่ผ่านมา	35
พัฒนาการของงานวิจัยและพัฒนาในประเทศไทย	36
สถานการณ์ระบบวิจัยและพัฒนาของไทยในปัจจุบัน	40
ทิศทางระบบวิจัยและพัฒนาของไทยในอนาคต	41
วิทยาศาสตร์ศึกษา (Science Education) ในประเทศไทย	42
เหตุปัจจัยแห่ง 'ความไม่เป็นวิทยาศาสตร์ของชาติ'	43
ปัญหาสำคัญและแนวทางการจัดการศึกษาวิทยาศาสตร์ศึกษาในประเทศไทย	44
สู่อัจฉริยะและยั่งยืน?	45
มุ่งสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อสังคมที่ยั่งยืน	45
จากความร่วมมือ 3 ฝ่ายสู่ความร่วมมือ 4 ฝ่าย	47
สรุปเปรียบเทียบและข้อเสนอแนะ	47
บทเรียนที่ได้จากภาพพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีที่ผ่านมา	47
ข้อเสนอแนะ	50
ลำดับพัฒนาการและการเคลื่อนไหวทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการวิจัยที่สำคัญ	51
ส่วนที่ 2	
รายงานประมวลสรุปเหตุการณ์และแนวโน้มประเทศไทย	58
ความเคลื่อนไหวด้านการผลิตและการค้า	58

บันทึกความเคลื่อนไหวทางด้านการผลิตและการค้า (ก.ค.-ก.ย. 2542)	60
บรรณวลดเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวด้านการผลิตและการค้า	67
ความเคลื่อนไหวภาครัฐ	67
ความเคลื่อนไหวภาคธุรกิจเอกชนและสถาบันการเงิน	78
ความเคลื่อนไหวเศรษฐกิจต่างประเทศ	83
ความเคลื่อนไหวของนักวิชาการ องค์กรประชาชนและบุคคลวงการต่างๆ	86
ความเคลื่อนไหวด้านประชากรและสิ่งแวดล้อม	87
สถานการณ์และความเคลื่อนไหวด้านประชากร	88
สถานการณ์และความเคลื่อนไหวด้านแรงงานและคุณภาพชีวิตภาคครัว	88
สถานการณ์และความเคลื่อนไหวภาคองค์กรแรงงาน นักวิชาการ และต่างประเทศ	91
ความเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อม	93
ความเคลื่อนไหวด้านการจัดการทรัพยากรภาครัฐ	93
การจัดสารพิษในสิ่งแวดล้อม	95
การพัฒนาสิ่งแวดล้อมในเมือง	96
ความเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อมภาคประชาชน องค์กรเอกชน นักวิชาการ	97
ความเคลื่อนไหวด้านการจัดการทรัพยากรภาคต่างประเทศ	100
ความเคลื่อนไหวด้านการเมืองการปกครอง	101
ความเคลื่อนไหวภาครัฐ	102
ความเคลื่อนไหวด้านการบริหารการปกครองของรัฐบาล	102
ความเคลื่อนไหวด้านการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่น	107
ความเคลื่อนไหวด้านกฎหมาย	110
ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	110
ความเคลื่อนไหวภาคประชาชนและองค์กรประชาชน	112
ความเคลื่อนไหวขององค์กรประชาชน บุคคล และหน่วยงานต่างๆ	112
ความเคลื่อนไหวภาคต่างประเทศ	114
ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับความมั่นคงของโลก	115
ความเคลื่อนไหวในกลุ่มอาเซียน	117
ความเคลื่อนไหวทางการเมืองการปกครองของประเทศไทยในเอเชีย	118
ลำดับความเคลื่อนไหวทางการเมืองการปกครอง ก.ค.-ก.ย. 2542	120
ความเคลื่อนไหวด้านการศึกษา	124
ความเคลื่อนไหวภาครัฐ	125
ความเคลื่อนไหวด้านการศึกษาภาครัฐ	125
ความเคลื่อนไหวด้านการบริหารการศึกษา	127
ความเคลื่อนไหวด้านคุณภาพการศึกษา	129
ความเคลื่อนไหวด้านโอกาสทางการศึกษา	130
ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการศึกษา	131
ความเคลื่อนไหวภาคประชาชนและองค์กรประชาชน	133
การเสนอความคิดเห็นทางการศึกษาของบุคคลและองค์กรต่างๆ	133

ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับโรงเรียนทางเลือก	133
ความเคลื่อนไหวภาคต่างประเทศ	135
ความเคลื่อนไหวด้านคุณภาพการศึกษา	136
ความเคลื่อนไหวด้านสาธารณสุข	136
ความเคลื่อนไหวภาครัฐ	137
ความเคลื่อนไหวด้านการแพทย์และสาธารณสุขทั่วไป	137
ความเคลื่อนไหวด้านโรคและยา	140
ความเคลื่อนไหวภาคเอกชนและองค์กรพัฒนาเอกชน	142
ความเคลื่อนไหวด้านการแพทย์และสาธารณสุข	142
ความเคลื่อนไหวด้านการแพทย์ทางเลือก	143
ความเคลื่อนไหวด้านการวิจัยในต่างประเทศ	144
ความเคลื่อนไหวด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	146
ความเคลื่อนไหวด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในประเทศไทย	146
ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการแก้ปัญหา Y2K	146
ความเคลื่อนไหวด้านการวิจัย	148
ความเคลื่อนไหวทางด้านเทคโนโลยี	151
ปัญหาความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในประเทศไทย	155
ความเคลื่อนไหวด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในต่างประเทศ	157
ความเคลื่อนไหวด้านอาหารและพลังงาน	160
ความเคลื่อนไหวด้านอาหาร	160
ความเคลื่อนไหวด้านพลังงาน	166
ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับหน่วยงานการดำเนินชีวิต	175
พฤตินัยกรมการบริโภค	176
ศาสนา ความเชื่อ และค่านิยมทางสังคม	188
ความเคลื่อนไหวสตรีและเด็ก	190
ปัญหาสังคมและอาชญากรรม	195
ภาคผนวก	198

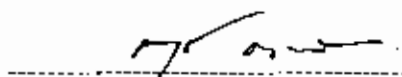
คำชี้แจง

เอกสารนี้เป็นรายงานการวิเคราะห์สังเคราะห์และประมวลสรุปเหตุการณ์และแนวโน้มด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย และในต่างประเทศที่มีผลกระทบต่อไทย จัดทำทุก 3 เดือน เผยแพร่ทั้งในรูปแบบเอกสาร และทางโฮมเพจของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ทั้งนี้เป็นการดำเนินงานตามโครงการข่าวสารทิศทางประเทศไทย (Thailand Trends Monitoring Project - TTMP) ที่ได้รับทุนอุดหนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ตามหนังสือสัญญาให้ทุนเลขที่ RDG 01/0006/2542

รายงานฉบับนี้เป็นฉบับที่สาม ประจำเดือน กรกฎาคม-กันยายน 2542 ประกอบด้วยรายงาน 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เป็นรายงานการวิเคราะห์ในหัวข้อเรื่อง *วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี : สู่มجتمعความรู้และยั่งยืน ? (Science and Technology: Toward Knowledge and Sustainable Society?)* ส่วนที่ 2 เป็นรายงานการประมวลสรุปเหตุการณ์และแนวโน้มด้านต่างๆ ของประเทศไทยและต่างประเทศที่มีผลกระทบต่อไทย ทั้งนี้โดยทำการประมวลสังเคราะห์ตามกรอบการประมวลข้อมูลที่กำหนดไว้ 7 หัวข้อ มีความหนาทั้งสิ้นประมาณ 200 หน้า

สำหรับผู้สนใจดูรายงานทุกฉบับของโครงการฯ ทางอินเทอร์เน็ต เชิญได้ที่เว็บไซต์ของ สกว. ชื่อ <http://www.trf.or.th/ttmp/index.htm>

คณะผู้ดำเนินงานหวังว่า ท่านจะได้รับประโยชน์จากรายงานฉบับนี้ตามสมควร

นายอนุช อภาภิรม

หัวหน้าโครงการข่าวสารทิศทางประเทศไทย

เลขหมู่	607.593 U 27 2542
เลขทะเบียน	16689
วันที่	18/พ.ค. 2552

98144

ได้รับอนุมัติและพิจารณา จาก รองผู้อำนวยการ สกว.

BSTI DEPT. OF SCIENCE SERVICE
สำนักหอสมุดฯ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

1110008490